
Aszód Város Díszpolgára

2020

Rónai Lajos

Már két éve, hogy a Podmaniczky Alapfokú Művészeti Iskola címzetes igazgatója, Rónai Lajos, elhunyt. Utódjaként, az intézmény jelenlegi vezetőjeként tiszteletem kifejezéseként úgy személye, mint munkássága előtt, helyénvalónak tartottam Aszód Város Díszpolgári címére való (sajnos) posztumusz jelölését.

Aszód és a Galga mente kulturális és művészeti értékeinek, hagyományainak éltetője, művelője és oktatója volt több évtizeden keresztül, így a cím megadásával méltó emléket kap egy olyan pedagógus és népzene mentor, akinek tevékenysége érdemben és elválaszthatatlanul kapcsolódik Aszód városhoz.

Életrajzában említi, hogy az általános iskolában Szolnokon először harmonikán kezdett el tanulni, utána a zeneiskolában klarinézni, majd felvételizett a debreceni szakközépiskolába és így került véglegesen a zenei pályára. 1977-ben klasszikus zenészként diplomázott, majd júliusban megházasodott. Feleségével olyan álláslehetőséget kerestek, ahol mindketten dolgozhatnak és biztosítva van szolgálati lakás is, így kerültek Aszódra. Ideérkezése után kapcsolatba került a bagyi együttessel, és ... mivel nem volt zenekaruk, megalakította az első felnőtt zenekart. Szegedi József volt a brácsás, Mukk József a bőgős, ő maga pedig klarinéton játszott. Népzenevel kezdett foglalkozni és mivel minden területnek megvannak a maga hangszeradottságai, így, ha autentikusan akarta megszólaltatni a muzsikát, több hangszeren kellett tudnia játszani, tehát elkezdett furulyázni, tárogatózni, szaxofonozni, dudán tanulni. Dudáját saját maga tervezte meg így több hónapba került a síp elkészítése, míg igazából úgy szólt, ahogy szerette volna. Nemsokára megalakította a Galgamenti Dudazenekart, melynek művészeti vezetője volt. Gyűjtötte a hangszereket és a termében a falon a mai napig fel vannak akasztva furulyái, melyeket külföldről hozott haza.

Tarr Gábor zenepedagógus volt az ő példaképe, aki szakmai hozzáértésével a legnagyobbak közé emelte a zenetagozatot. Nagyon büszke volt arra, hogy ehhez a közösséghez tartozhatott. Zenetanári munkáját Aszódon az általános iskolában kezdte, majd az akkor még a gödöllői zeneiskola kihelyezett tagozataként működő zeneiskolában folytatta. Kiváló pedagógiai érzéssel klarinét tanszakot épített ki.

Később az intézmény igazgatóhelyetteseként 1983-1988 között sokat tett azért, hogy a Galga menti településeken meghonosodjék a zeneoktatás, másrészt az aszódi székhelyen bővüljön az oktatott tanszakok száma. Ő kezdeményezte az iskola önállósítását, annak megtörténte óta, 1988-2016 között igazgatója volt az iskolának. 1986-ban az elsők között volt az aszódi iskola, amely bevezette az iskolarendszerű népzene oktatást és meghonosította a Galga mentén. Tudatosan építette az intézmény szakmai koncepcióját, tantestületét. Vezetése alatt tánc- és képzőművészeti ágakkal bővülve művészeti iskolává fejlődött a zeneiskola. Példamutató elkötelezettséggel folytatta értékteremtő pedagógiai munkáját, sorban létesített - az általános iskolákkal és önkormányzatokkal karöltve - művészeti iskolai telephelyeket.

Nyugodt, barátságos légkör megteremtésével, nyitott személyiségével a tanulók egyéniségéhez és képességeihez szabott módon arra bízta a kollégáit, hogy elkötelezetten és empátiával, a népi kultúra és hagyományaink tudatában oktassanak a mindennapokban.

Munkássága során Aszód zenei élete gazdaggá vált, növekedett a zenei pályán továbbtanulók száma. A város rangos eseményein mind az iskola növendékei, mind az általa vezetett fúvós zenekar rendszeresen meghívott vendég volt. Fontosnak tartotta, hogy a növendékei és a növendékekből tanárrá váló kollégák az iskolában aktív közösségi szerepvállalással, visszaadják a megszerzett tudást, hivatást. Büszkén vallotta, hogy minél több végzős növendéke van egy pedagógusnak, annál jobb pedagógusnak mondhatja magát.

Szerencsés embernek tartotta magát, mert mindkét fia folytatni tudja, amit ő nagyon szeretett az életben, és pedig a zenét és a néptáncot. Lajcsi - kisebbik fia - a Népművészet Ifjú Mestere, Aranyarkantyús Fülöp Ferenc-díjas táncos. Zoli fia a népzeneben emelkedik ki, a Duna Művészegyüttes cimbalmosa és hegedűse, emellett kobzon és gitáron is játszik. Idén, a március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata kitüntetésben részesült. Az elismerést a Duna Művészegyüttes zenekarának tagjaként kiemelkedő előadóművészi és zenepedagógusi tevékenységéért ítélték neki oda. Aszódon, rendszeresen megtartott táncfoglalkozásokon Zoli fia muzsikált, Lajcsi meg táncot oktatott. Büszke volt, hogy gyermekeivel dolgozhatott és hogy a mindennapi munkájuk az, amit szeretnek.

Emellett aktív népzeneesként, kiváló zenei műveltséggel hirdette a zenei nevelés fontosságát, amit bemutatókkal, fellépésekkel, ismeretterjesztő előadásokkal valósított meg bölcsődékben, óvodákban, iskolákban, más intézményekben és egyesületekben. Népzenei gyűjtésekben vett részt Erdélyben Kallós Zoltán néprajzkutató és népzene gyűjtő szakmai vezetésével. Az egész Galga mentét körülölelő gyűjtést szervezett Iglói Éva néptáncpedagógussal. Korábban a Tarisnyás, később a Galga Zenekar és a Fix Stimm együttes vezetője. Ezek az zenekarok országsszerte ismertek színpadi és médiaszereplésekről, hanglemezekről, külföldi útjaikon is nagy sikerrel képviselik a magyar népzeneét. A Galga Zenekar a Magyar Állami Népi együttes állandó zenekara. A Fix Stimm 2002-ben önálló CD-t jelentetett meg.

Maczkó Máriával összeállított „Rózsát ültettem a gyalogútra...” című Galga menti Daloskönyve hiánypótló a népzeneoktatásban. „Az I. világháború a zene tükrében” című megjelent CD fúvószenekari munkásságának egy ízelítője.

Aszód Város Önkormányzata 2002-ben Aszód Városért kitüntetést adományozott neki, majd, 2004-ben Lajtha László-díj kitüntetésben részesült. 2016-ban a település oktatási intézményében végzett tevékenységének elismeréséért Koren István-díjat, 2019-ben Tankerületi Pedagógus Napi Elismerő Oklevelet kapott a fúvós zenekarban végzett kiemelkedő munkájáért, amellyel az iskola és a benne tanulók és dolgozók életét gazdagította.

Végül ugyanazzal a számára – és számunkra - örök érvényű Debussy idézettel szeretném zárni méltatásomat, melyet az aszódi zeneoktatás 60 éves jubileumán idézett - ez a mi mindennapi zenepedagógusi munkánk irányát mutatja meg egyben: „A zene szent! A zene az Úristen legszentebb, leghatékonyabb, legszebb produktuma. Ha mi zenetanárok ezt átéljük, átérezzük, akkor boldogság és hála tölt el bennünket, hogy ennek a csodának élői és átadói lehetünk. S ha ilyen lelkiürettel közeledünk a gyermekhez, s végezzük tanári hivatásunkat, akkor munkánk áldás lesz, önmagunk és növendékeink számára egyaránt.”

Dr. Magyar Zita Ida